

KREŠIMIR STANIŠIĆ: MOJA MIRINA (Senjsko muzejsko društvo, Senj 1980)

MOJA MIRINA

U izdanju Senjskoga muzejskog društva (Biblioteka **Rašeljka**) izašla je 1980. zbirka pjesama Krešimira Stanišića **Moja mirina**. U tumačenju manje poznatih riječi — za one koje ne poznaju senjsku čakavštinu — doznajemo da je **mirina** »ruševina kuće ili stare zgrade« i to nam pomaže da lakše shvatimo Stanišićev odnos prema predmetu njegove poezije: Stanišić obuhvaća stari Senj, ono što u njemu propada a ipak obrušeno traje, poput ruševina. Prisivajući te zidine, određuje i svoj emocionalni doživljaj za kojim u **Mojoj mirini** ne trebamo tragati jer nam se nameće ne samo iz naslova (**Moja mirina**) nego i iz posvete i kompletne tematke:

Ve besede
posvećujen
svomen gradu
i svima nima
ki ga volidu.

U svojoj stihovanoj posveti Stanišić apostrofira i ljude svoga grada, koji su dio tog trajanja i propadanja. O njima pjeva osobito u ciklusu **Mendule u srcu** u kojemu su Stanišićeva raspoloženja zgusnuta u stihovima:

Na ognjišću našen
tihe sirotinje
oganj je ugašen
radosti ditinje.

Mirina

U Stanišićevoj **mirini** ima tuge odlaženja i umiranja, suza i nostalgije, snova i uspomena, ali za Stanišića je bitno da je on u prvom redu pjesnik »maloga« života prožetog vedrinom koja proizlazi iz uživanja u običnosti vječito istih senjskih zgoda, istih tipova, istih šala i poruga, vulgarnost i duhovitosti. Stanišić pjeva o gradelama i ribarenju, šetnjama i susretima. On taj »mali« život želi uživati u potpunosti:

Danas otprimo sve tapune
od veselja i ljubavi,
zapivajmo, zatančajmo
od užance, po naravi,
bar za vrime bali!

Noćas
otprimo sve tapune
od kaštigov, od gorčine,
zarulimo, odušimo
na tapune i na špine,
bar za vrime bali!

Jer,
ki život na špinu špara,
zna uteć mu na tapun,
od srca mu kaplja padne,
il, prekine ga matrun.

Na špine i tapune

Ocrtavajući svoja raspoloženja Stanišić je katkada sentimentaln:

Ako ne plačeš noćas,
noćas
suze mi posudi,
posudi ...

Sni

Ki zna u kon su žmulju
ostali naši sni,
pa sada u svakon
mislin da su naši,
mislin ...

Ki zna

Suze su čest rekvizit Stanišićevih stihova, ali najuspjelije su mu pjesme prožete crtom humora:

Lopovica ne da mira,
čekat će me zad kantuna
da pasamo dva-tri đira
i dopratit do portuna,
a onda? Utrnut letriku
da ne bi ki saznal
za našu ljubav,
pa mi vražja u dimljaku
piva senjsku uspavanku
moja divojka,
lopovica bura.

Moja divojka

Stanišićeva je slika ljudi realistična. On ih ostavlja čvrsto na zemlji, u grubostima i vulgarnostima i komičnoj strani njihova života. Njegov je Iva »podbuhal, pomodril, od muke se upotil«, senjski fakir »pljuca« »po korniču«, Ana Čakulona prostački se ruga Tračoni (»Moreš se u jaceru lipo posrat — jerbo u njoj tanto niš nemaš — nijanka za miša otrovat«), a »sin majke luševine« »landra ulicama — kaj šugavi miš«.

Slike pejzaža su mu konkretne, lišene simbolike, s rijetkom uporabom metafore. Akcent im je na plastičnoj slici i ugođaju sa crtom tuge. Stih mu je melodiozan, ritmička shema pravilna, u tradicionalnim okvirima, podsjećajući na strukturu romantičarskog stiha i narodnu lirsku poeziju. Čakavska melodija tih stihova teče glatko, namećući glazbenu transformaciju. Ograničen krug motiva i raspoloženja nema stereotipije. Izraz mu je naglašeno lirski, bez refleksija, ili se refleksije naslućuju kao povod, kao podloga ili dio inspiracije.

Stanišićeva poezija niknula je u atmosferi prijateljskog druženja koji se umorni od briga i posla odmaraju uz zvuk »domaće riči«, i u njoj svatko može naći dio samoga sebe.

Zlata Derossi

VI. Jurčenko, crtež 1982.